

Kázání br. Jindřicha Slabého Hošťálková 22. 10. 2017

Čtení: 2. Petrova 3,3-13
Písně: 91, NŠ, 560, 572, 503

Text: Leviticus 10,1-3

Řecké slovo STOICHEION, latinsky ELEMENTUM znamená česky PRVEK či ŽIVEL, podle řecké antické filozofie „základní pralátka, z níž je stvořen svět“. Thalés Milétský (1. pol. 6. století ante) pokládal za prapůvod všeho VODU. Anawimenes z Miléty (580 – 528 ante) VZDUCH. Herakleitos z Efezu (550 – 480 ante) OHEŇ. Empedoklés z Akragantu (493 – 433 ante) učil o čtyřech živlech: OHNI, VZDUCHU, VODĚ a ZEMI. Oheň, vzduch, voda, země.

Ale něco podobného čteme i v 2. Pt 3, 5nn: „Dávná nebesa i země byly vyvolány Slovem Božím z VODY... Týmž Slovem jsou udržována nynější nebesa a země, dokud nebudou zničena OHNĚM.“

OHEŇ a VODA. Dva živly, které hrají značnou roli v symbolice biblické víry. Jsou symboly jak kladných tak záporných skutečností. Tak v Genesis čteme o všezhoubných vodách potopy, žalmista (Ž 69,15) touží být vysvobozen z hlubokých vod, dravého vodního proudu. Ale na druhé straně čteme o vodě života (J 7,37-39), o potoku živé vody, prýstícím z trůnu Božího a Beránkova (Zj 22,1.17), a Bible končí pozváním: „Kdo žízní, ať přistoupí; i kdo touží, ať zadarmo nabere vody života.“

Stejně tak je tomu i s druhým živlem, s ohněm. Na jedné straně je hněv Hospodinův „oheň šířící“ těm, kdo ho provokují (Lv 10,1; Dt 4,24; Žd 12,29), z kázání Páně na hoře vyvstává hrozba „ohnivého pekla“ (Mt 5,22), suché ratolesti, které jako neplodné odřezal Božský Vinař od Pravého Vinného Kmene, „seberou, hodí do ohně a spálí“ (J 15,6). Na druhé straně je však oheň obrazem Boží přítomnosti. „Zda-li, kdy slyšel lid hlas Boha mluvícího z prostředku ohně, jako jsi slyšel ty, a zůstal jsi naživu.“ (Dt 4,33) Oheň je obrazem slávy nebeského světa: „Jeho hlava a vlasy bělostné jako sněhobílá vlna, jeho oči jako plamen ohně.“ (Zj 1,14) Oheň je i symbolem Ducha svatého (Sk 2) i symbolem očištné síly (1 Kor. 3,15).

Ve starozákonním chrámu Hospodinově hořel na oltáři nepřetržitě oheň, který nesměl nikdy vyhasnout – symbol Božího světla. Tento příkaz se v Lv 6,1-6 3x pro zdůraznění opakuje: „Oheň bude na oltáři stále udržován, nesmí vyhasnout.“ A jen ohně z tohoto oltáře bylo možno používat k bohoslužebným účelům. Jen odtud bylo dovoleno brát i řeřavé oharky do kadidelnic. V starozákonním kultu se hojně okušovalo vonnými pryskyřicemi. Odtud to později převzala církev, takže v římské a pravoslavné církvi se s okušováním oltáře a bohoslužebných knih můžete setkat. Reformace okušování odbourala, i když třeba ve Zj 8,5 čteme o smísení dýmu z kadidla s modlitbami svatých, které anděl nechává stoupat před Boží tvář. Obecně vzato byl ve Starém zákoně a je u zmíněných církví dnes symbolem pro úctu a klanění Bohu. Vůni kadidla pak mudrci z Východu poctili právě narozeného Ježíše jako Spasitele světa (Mt 2,11).

A tak předstoupili v chrámě před Hospodina i dva Áronovci se svými kadidelnicemi: Nádab a Abihu. Chystali se jimi mávat a šířit vonný dým, ale zle to dopadlo: „V tom vyšlehl oheň od Hospodina a pozřel je, takže zemřeli před Hospodinem.“

Ne, služba před Hospodinem nebyla žádná idylka. To vás napadne, když čtete všechna ta ustanovení, co musí kněz dodržet „ABY NEUMŘEL“, jak zní vícero opakovaný slogan. Tak např. musel mít na lemu řízy zlaté zvonečky, které měly znít, když vstupoval do svatyně a když z ní vycházel, „ABY NEUMŘEL“. „Aby neumřel.“ Vzpomínám, jak nám kdysi na fakultě toto místo vyložil br. profesor J. B. Jeschke: „Kazatel, duchovní, musí znít Slovem Božím, když vchází i vychází, jinak duchovně umírá.“ Takže bychom si my, duchovní, měli neustále klást otázku: „Zním Slovem Božím, když sloužím? Nezním snad ozvěnou svých nápadů, které se nesrovnávají se sv. Písmy Starého a Nového zákona? Nenesu snad – a teď jsem u našeho biblického základu kázání – nenesu snad před Boha a před jeho lid CIZÍ OHEŇ? Oheň cizích lidských výmyslů a scestných myšlenek?“

Kdoví, odkud do svých kadidelnic nabrali oheň Nádab a Abihu. Snad z nějakého pohanského oltáře v dobré víře, že tímto cizím ohněm „OBOHATÍ“ službu Hospodinu. Dějinami se táhnou snahy „obohatit“

službu Hospodinu cizím ohněm. Středověká církev přibrala k jedinému Prostředníku mezi Bohem a lidmi celý pantheon prostředníků, tzv. svatých, k nimž je možno, ba i prospěšno se modlit, jak dodnes koná římská církev. To je cizí oheň, přenesený z pohanského polyteismu. Co vedlo římskou církev k vynechání 2. přikázání Desatera, které má nejen hebrejský originál, ale i řecká LXX, Bible rané církve? Zřejmě uctívání obrazů a soch, ale i relikvií, a to pod vlivem pohanství. Kdo přišel na to, odejmout kalich při svaté Večeři Páně laikům? A což násilí, psychické a fyzické ve vynucování „pravé víry“? Cožpak to všechno není cizí oheň, neslučitelný s Novým zákonem?

Tzv. „Němečtí křesťané“ chtěli „obohatit“ křesťanství myšlenkami nacionálního socialismu a já jsem zažil setkání se slovenskými studenty teologie, kteří nás přesvědčovali, že Stalinovy theze jsou pokračováním svatých Písem. Dnes je v módě „obohacovat“ naši víru o myšlenky islámu a dálnovýchodních náboženství. Proto se konají společné bohoslužby křesťanů s těmito náboženstvími, kterých se zúčastňují vysocí představitelé církví a společně se tam k Někomu modlí. Varují se však předstoupit před Absolutno ve jménu Ježíše Krista, aby se ostatní neurazili. Na německých „Kirchentage“ tančí indické tanečnice k počtě svým božstvům, ale mesiánským Židům je vstup zakázán. To všechno je cizí oheň, který dnes vesele a vysoko plápolá porůznu v církvích. Cizí oheň náboženského pseudohumanismu, cizí oheň, v jeho světle se islám jeví jen jako „jiná cesta k Bohu“, jak učí P. Halík i jeho šéf, papež František.

Ale my tady v tomto našem společenství neznáme a ani nechceme znát jinou cestu k Bohu než tu, kterou nám ukazuje Nový zákon a k níž nás znovu přivedla reformace: Pána Ježíše Krista. To je třeba držet, ať si sebevětší hodnostáři říkají, co chtějí.

Hospodin Nádaba a Abíhu za cizí oheň potrestal smrtí. Dnes už na ty, kdo vnášejí cizí oheň před Hospodina, sžíravý oheň Božího trestu nesestupuje. Jedni řeknou: „No, protože ten příběh z Leviticu je báje, mýtus“. Ale apoštol Petr říká, že pro oběť Pána Ježíše trvá čas milosti, čas amnestie pro všechny hříšníky, na jejichž obrácení Bůh čeká, než „nebesa s rachotem zaniknou, vesmír se žářem roztaví a země se všemi lidskými činy bude postavena před soud.“ (2. Pt 5)

Když Nádab a Abíhu padli mrtvi k zemi, promluvil k Mojžíšovi Hospodin a dal mu pro otce obou nešťastníků vzkaz: „Na těch, kteří jsou mi blízko, ukážu svou svatost, před veškerým lidem osvědčím svou slávu.“

Hospodin zjevuje svou svatost a osvědčuje svou slávu na lidech kladně i záporně. Ale především na těch, kteří „jsou mu blízko“. Nádab a Abíhu byli Hospodinovi jako kněží Izraele blízko. A vás napadne: Je vůbec žádoucí být Pánu Bohu blízko? Není lepší si nic s Ním nezačínat a držet se raději pěkně daleko od Něho? O tom by mohli vyprávět své četní starozákonní významní lidé: Samson, Saul, Ozeáš, Jeremjáš, Job... Jak blízkost Hospodinu je stála mnoho utrpení.

Ale v tom je právě ten obrat o 180° v Božím vztahu k člověku, že pro oběť Pána Ježíše není už blízkost Bohu nebezpečím, ale naopak bezpečím, jemuž není rovno. „Pakli by kdo zhřešil, nepadne naň vzápětí sžíravý oheň, ale „Přimlouve máme u Otce, Ježíše Krista spravedlivého. On je oběť slitování za hříchy naše. A nejen za naše, ale za hříchy všeho světa“ V Ježíši Kristu rozevřel Bůh svou otcovskou náruč. „Pojďte ke mně všichni, kteří pracujete a obtíženi jste. A já vám odpočinutí dám.“

„Skrýš drahá srdce, Ježíš,

On zemřel za mne sám,

na Skálu věků pevně

se vždycky spoléhám.

Zde tiše budu čekat,

zde čekat přes noc jen,

než nový uzřím vzcházet

na zlatém břehu den.“

Amen